

Corvin János, a solymári vár tragikus sorsú gazdája

Solymár József 9 részes írása Corvin Jánosról, aki Hunyadi János és Szilágyi Erzsébet unokájaként hercegi minőségében várunk birtokosa volt. A cikksorozat a Solymári Magazin hasábjain jelent meg 2011-2012-ben.

A solymáriak nagyon megbecsülik múltjukat. Nemcsak az utóbbi három évszázadot, a sváb betelepüléssel kezdődő szakaszt, hanem a megelőzőket is, egészen a római korig vagy még tovább. És igyekeztek, igyekeznek kiválasztani azokat a jeles személyiségeket, akik valami módon Solymárhoz köthetőek, akik netán ezt a földet taposták. Így került kiválasztásra nagy királyunk, Hunyadi Mátyás, aki szívesen űzte a vadat a bekerített nyéki vadaskertben, s aki ilyen alkalmakkor többször is megszállt az inkább vadászkastélynak beillő solymári várban.

I. rész

Mátyással, bármily rokonszenves személyiség volt is, van egy nagy gondunk. Nehezen lehetne kisajátítani: hiszen nemcsak itthon van több tucatnyi helyen Mátyás-kultusz, de szeretettel őrzik emlékét a szomszédos országokban is. Hogy csak egy példát mondjak, Mezőkövesden még a matyó népcsoport nevét is Mátyásig vezetik vissza. Jó lenne, ha lenne saját hősünk is. Erre pedig igen alkalmas személy Corvin János, Hunyadi János és Szilágyi Erzsébet unokája, Mátyás fia - aki ugyan nem királyi házasságból való, de a származását soha senki meg nem kérdőjelezte.

Ezt a fiút egy ideig nem tekintették a korona örökösének; Mátyás, nem rendelkezvén uralkodói ősökkel, királyi famíliából választott feleségtől kívánt megfelelő utódot nemzeni. Csak amikor Beatrix, a nápolyi asszony meddő maradt, igyekezett minden erővel Corvin János sorsát elrendezni. János herceg rendkívül igényes nevelést kapott. A híres Corvin könyvtár kódexeinek egy részét az ő felkészüléséhez szerezték be és a könyvtárat őrző talján tudós volt a nevelője. Mátyás feltehetőleg nemcsak Bécs ostrománál osztotta meg sátrát fiával, de esetenként vadászataira is magával vitte a herceget.

Egy tény. Corvin János nemcsak a valaha e tájon volt legnagyobb vagyont örökölte meg, de a legnagyobb fullasztó adósságot is. Kénytelen volt még Vajdahunyadot is zálogba adni. Talán csak egyetlen birtokot nem adott zálogba soha, ez pedig a solymári vár és környéke volt. Mivel a Mátyás halála utáni zavaros időkben nem törődtek vele, a királyi vadaskert kerítése több helyen ledőlt és az állatok kiszabadultak. Így történhetett, hogy Corvin János a solymári völgyben még bölényekre is vadászott.

A herceg nagyon fiatal és nagyon magányos volt atyja halála után. Neki nem volt Szilágyi Mihály, aki trónra segítse. Székesfehérvárott ő vitte a koronát, amelyet végül Ulászló fejére tettek. Nem tudott olyan ordas ellenfelekkel megküzdeni, mint Beatrix, és a bajkeverőket megszegényítő Bakócz Tamás. A koronát elveszítve horvát bánként nagyatya, Hunyadi János hadvezéri teljesítményeinek megismétléseivel próbálkozott, de ebben megakadályozta a korai halál. Sírba szállt a nagy nemzetség utolsó tagjaként öt éves kislány Corvin Kristóf is. Corvin János végső nyughelyéül az általa segített pálos szerzetesek Lepoglava városkában lévő kolostorának temploma alatti kriptát választotta.

Izgatott a dolog: vajon öt évszázad múltán megőrződött-e a sír abban az építményben, amely később öregek otthonául szolgált. Először a szlovén követséget hívtam fel. Ők átirányítottak a horvátokhoz. Ott pedig megkaptam Blaskó Márta telefonszámát, aki dokumentumfilmet csinált a horvátországi magyar emlékekről. Kiderült, hogy a lepoglaviaiak ma is hűségesen ápolják Corvin János emlékét. Szívesen kötnének testvérvárosi szerződést, de eddig nem találtak magyar vállalkozót.

Corvin János élete szép, tragikus történet, de ugyanakkor kalandregénynek vagy bűnügyi krónikának is beillik. Ha van türelmük és kedvük hozzá, folytatásokban szívesen elmesélem.

II. rész - Mátyás megnézi gyermekét

Szokták volt mondogatni, hogy immár kis nép vagyunk, kicsiny az országunk is de történelmünk olyan gazdag, hogy vetekszik a ma legnagyobbakéval, sőt gazdagságban meg is haladja egyik-másikét. Egy gazdag történelemnek pedig többféle olvasata van. Belemélyedni a krónikákba mi, akik nem vagyunk a tudomány felkent papjai, eljátszadózhatunk a gondolattal, mi lett volna, ha hajdan nem így, hanem

amúgy alakulnak az események. A történések egyre több fontos és apró részletet tárnak fel a múltból, megzabolázva ezzel az írók fantáziáját. Igaz, a hiteles is lehet érdekes, de azért jó dolog elengedett fantáziával keresni új élményeket, összefüggéseket.

Ha történelmi kudarcaink okát keressük, mivel ez iránt mindenkor nagy kedvet mutattunk, észre kell vennünk, hogy királyaink közül éppen a legnagyobbaknak nem sikerült teljesíteni az uralkodók egyik meghatározóan fontos feladatát, hogy arra alkalmas utódok kezébe adják át a kormányzást. Kezdhetjük a sort első nagy királyunkkal, Szent Istvánnal, aki a kellően felkészített Imre herceg tragikus halála után nemcsak atyjaként gyászolt, de uralkodóként is vergődött a megvalósíthatatlan jó utódlás súlya alatt. Másik szent királyunk, László számára sem adatott meg az alkalmas utód állításának öröme. Hasonló sors várt nagynak mondott Lajos királyunkra, majd a császári koronát elnyerő Zsigmondra is. Egy-egy fejlődést hozó boldogabb vagy nyugalmasabb korszak után újabb zűrzavar, újabb és újabb, a rossz utódlásból és következő megpróbáltatások. Mátyás megpróbálta kivédeni ezt a veszedelmet. Nagyon tudatosan megtette, amit megtehetett de a korai halála megakasztotta átgondolt terveinek keresztülvitelét.

Fiából, Corvin Jánosból nagy király helyett tragikus hős lett. De vajon gyöngye volt-e valóban, mint azt még egyes lexikonszerkesztők is tudni vélik, vagy a csillagok állása és ráadásul a belső hatalmi viszonyok nem engedték, hogy atyja halála után véghezvigye tervét? Valamennyiünk életútján vannak döntést hozó csomópontok, fontos vagy fontosnak vélt pillanatok. Annak, aki a szerencse forgandóságából kíván leckét venni, ajánlom, szánjon időt arra, hogy megismerkedjék Corvin János életútjával.

* * *

Az Úr 1473-as esztendejében Hunyadi Mátyásnak Budán fia született. Ez az esemény nem váltott ki országos ünneplést, mert a fiúcska nem volt trónörökös, lévén hogy fattyúként, zabigyerekként jött a világra. Azon, hogy a királynak nem törvényes házasságból született gyermeke, senki, talán még a papok sem háborodtak fel, hiszen Mátyás, miután gyermekszülésben elhunyt első felesége, Podjebrád Katalin, már hosszú évek óta özvegyember volt. Pedig sürgős lett volna már az új házasság, az új utód. Sürgős lett volna, de Mátyás dinasztialapítóként nem vehetett el akárkit. Lehetőleg a kontinens legelőkelőbb királykisasszonyai közül kellett neki feleséget szerezni, méghozzá olyat, aki Mátyás diplomáciai tervének megvalósítását is elősegíti. Ki tudja, hányadik szempont lehetett, hogy a választott szép-e, kedves-e, az érzelmek pedig szóba sem kerültek.

A fiú születésekor harminchárom esztendőes Mátyás ekkorra már nemcsak az uralmát szilárdította meg s vált Európa szerte ismert és elismert személyiséggé de mint férfi is megszerezte a hódító hírnevet. Edelspeck Borbála, a szép boroszlói polgárlány nemcsak egy volt a kalandok közül, mert ha úgy lett volna, nem költözteti át Budára. Az apa kilétét illetően nem támadt semmi kétség. Szilágyi Erzsébet, a nagymama, a szülés után hamarosan látogatást tett a vízivárosi házban, kibontotta a pólyából és megtekintette a csecsemőt. Felelősségre vonta a bábát, hogy a kicsi két lába nem egyforma de az azzal védekezett, hogy a szülésnél semmi hiba nem történt.

A korában sok sorscsapást elviselt Szilágyi Erzsébet a király anyjaként meglehetősen magára maradhatott. Testvére, a királycsinálásban döntő szerepet játszott Szilágyi Mihály számítása nem vált be. Hamar kizáródott az országos politikából és a déli határokat védve a török fogságábaesett. Még jó szerencsésének mondható, hogy nem ölték meg hanem életét becses fogolyként a héttoronyba, a nevezetes Jedrikulába zárva fejezte be. Mátyással szemben meg is fogalmazódott a vád, hogy nagybácsikáját nem nagyon igyekezett kiszabadítani.

Szilágyi Erzsébet alighanem első látásra megszerette a rég várt kis unokát. A nagyasszony születési évét nem őrizte meg a történelem. Anynyi bizonyos; az akkori mértékek szerint hosszú életben lehetett része. Így tíz éves korig nevelgethette, óvhatta, védhette Hunyadi János unokáját. Nem csekély személyi vagyona örököséül nem fiát, hanem ezt a fiúcskát tette.

Feljegyezték hogy Mátyás, az atya, mivel előbb a megvédelmezendő déli határvidéken, aztán pedig Sziléziában akadt dolga, csak kilenc hónaposan tekintette meg fiacskáját. És vajon mit gondolhatott, amikor a kisdedit karjába vette? Esze ágában sem volt elhanyagolni vagy megtagadni ezt a gyermeket. A nyugati királyi udvarokban ekkorra már kialakult a házasságon kívül született gyermekek törvényesítésének rendje. Lehet, hogy kevés információval rendelkezem, de mintha az Árpád-házi királyaink családjában szigorúbb lett volna az erkölcs. Ezért is vert oly nagy visszhangot Kun László rosszkodása. Aztán Károly Róbertről köztudott volt, hogy a három házassága mellett egy nagyon ifjan nemzett fattyú fiúcskáról is gondoskodnia kellett. Később ez a gyermek győri püspökként sok gondot okozott atyjának, mert a már akkor a magyar királyi trónt megszerezni vágyó Habsburgokhoz húzott.

De terjedt a Hunyadi-házat érintő olyan pletyka is hogy Zsigmond király és császár nem valamiféle

hőstettért adományozott birtokot a Szibinyáginyi rác családnak, és fordított oly nagy figyelmet az ifjú Hunyadi János neveltetésére és előmenetelére. Itt is működött az atyai szeretet... Lehet tehát főpap ebből a fiúcskából is, vagy zászlós úr a majd megszületendő királyi utód mellett. Lehet egy új főúri familia megalapítója, netán erdélyi vajda, horvát bán vagy az ország nádora. Jeles hadvezér, netán törökverő hős, miként nagyapja volt.

És a megállapodás is hamar megszületett. Amíg ily kicsiny a fiúcska, nevelje, gondozza őt nagyanyai szeretettel Szilágyi Erzsébet. Szegény Edelspeck Borbálának azt a szerepet szánta a sors hogy mindenkor csak a háttérbe húzódva alig-alig létezzen. Ha fiacskáját a kiváltságosok között akarta látni, vállalnia kellett, hogy elszakítsák tőle, és csak nagyritkán láthassa.

Ez a döntés hosszú időre meghatározta Jánoska sorsát. Egy évtizedet tölthetett nagyanyja védőszárnyai alatt. Ez az időszak elegendő volt ahhoz, hogy hitelesen ismerje meg a Hunyadi-ház jeles nagyjait és tragédiáit. Nem lehetett könnyű megértenie, hogy az apja király de ő nem királyfi. Nagy rejtély lehetett egy nyiladozó eszű kisfiú számára. Két éves volt, amikor 1476-ban apja számára meghozták a nápolyi királykisasszonyt, az új feleséget.

Arról hogy milyen érzelmekkel viseltetett Szilágyi Erzsébet unokája iránt, tanúságot tesz végrendelete amelyben nem csekély személyes vagyonát nem a fiára hanem Jánoskára, az unokára hagyta. Gondolva arra, hogy a nápolyi asszony növekvő ellenszenvvel tekint a fattyúra.

III. rész: A szerencse forgandó

A királlyá emelt Hunyadi Mátyás előbb nem volt eléggé előkelő és hatalmas partner az európai uralkodó családok számára ahhoz, hogy feleséget adjanak számára, később meg Mátyás lett a válogató. Így jócskán elhúzódt a másodszori párválasztás. Végül Beatrix, a nápolyi király leánya lett a kiválasztott.

Érdemes ez esemény kapcsán egy kicsit hátrébb pillantani a történelemben. Nápoly neve nem Beatrix kapcsán bukkan fel először nemzetünk történetében. Nápolyi királyi sarjadék volt az a Károly Róbert, akinek nagyanyja Kun László királyunk nagyon is erkölcsös nővére volt, s akit az Árpád-ház férfiágának kihalásakor tíz esztendősen sereg nélkül indítottak útnak azzal, hogy érvényesítse a bizonytalan igényt, szerezzék meg a magyar koronát. Kíséretében volt néhány kalandvágyó nemes ifjú, akik aztán jeles magyar főnemesi családok alapítói lettek. Károly Róbert idősebb fiára, a nagynak mondott Lajosra hagyta a magyar trónt. Kisebbit fiát viszont egy jó házassággal Nápoly uralkodójához kívánta emelni.

Endre nem kellett a nápolyiaknak, és ezt gorombán hozták a világ tudomására: úgy, hogy egyszerűen megölték. Éjszaka csalták ki a hálószobából a felesége mellől; Johanna, a feslett erkölcsű nem nézte végig nem szeretett férjcskájának legyilkolását, beírta annyival, hogy amikor Endre kiment, belülről bezárta az ajtót - aztán történjen, ami történik. Lajosnak nem volt könnyű hadjáratot vezetnie öccse halálának megtorlásáért. Útközben jó néhány helyi hatalmassággal kellett megegyeznie vagy megküzdenie. Ez sikerült ugyan, de Nápolyt igazából birtokba venni nem tudta.

Az első nápolyi menyecske tehát gonosz fehércseléd volt, de vajon a második nem lépett-e a nyomába? A kezdet ígéretes, reménykeltő volt. Amikor hosszú tárgyalások után Beatrix megérkezett, tizennyolc éves volt. Mátyás a harminctödik évét taposta. Lévé, hogy a pár jószerivel az oltár előtt látta először egymást, szerelmi házasságról aligha beszélhetünk, de Mátyást talán már a választottjáról kapott festmény sem hagyta hidegen, s amikor megérkezett a művelt s a szépségápolás minden rafinériáját ismerő nápolyi királykisasszony, elmélyült ez az érzés. Hemzsegtek a talján tudósok, művészek és már udvari emberek a királyi udvarban, és nemcsak az asszony körül. A király az ifjú hitves jószerével lehetetlen kívánságait is teljesítette. Esztergomi érseket, hercegprímást csinált a rokongyerekek Hippolitából, nem törődve az országos megbotránkozással. Hihető, hogy ebben a helyzetben Mátyás nagy kedvvel vállalta a kellemes feladatot, és a maga részéről mindent megtett, hogy mielőbb törvényes trónörökös legyen az országnak.

Corvin János két éves volt a nevezetes esküvő idején. Úgy tűnt, hogy ez a házasság végleg megpecsételi sorsát. Léte kezdetben Beatrixot nem túlságosan érdekelhette - egy kis zabigyerek: annyi baj legyen. Elvégre Mátyás reá várva nem élhetett szűzi életet. A gondok és feszültségek akkor kezdtek sűrűsödni, amikor a várt trónörökös érkezése egyre inkább késétt, és számolni kellett azzal, hogy el is marad. Ha hinni lehet a róla készült domborműnek, Beatrix szépsége az átlagosnál is múlandóbbnak bizonyult. A déli nők gyorsan öregsznek. Mátyás, aki majdnem minden kívánságát teljesítette, egy esetben keményen ellenállt: nem volt hajlandó Beatrixot társuralkodóként maga mellé venni. Maradjon csak meg királynénak, ne akarjon királynő lenni.

A sértett asszony gyűlöletét a szerencsétlen sorsú Edelspeck Borbálára zúdította. Tajtékozott, hogy ez a boszorkány tette őt meddővé és megégetését követelte. Katalin veszélyes támadások miatt kénytelen volt zárdába menekülni. Jánoska tízéves koráig hosszútlú nagyanyja, Szilágyi Erzsébet védelme alatt

állt, de Mátyás is törődött sánta fiacskája neveltetésével. Nem tudhatjuk, mikor kezdett megfogalmazódni a gondolat, hogy házasságon kívül született fiát törvényesíti, és őt teszi meg utódjává, de ez a gondolat hamar erős elhatározássá változott. Döntésébe alighanem belejátszott, hogy a fiú nevelésében helyet kapott Itáliából jött humanisták, így a Corvin könyvtár gondozója nagy elismeréssel szóltak az ifjú magatartásáról, tudományokban való előrehaladásáról.

Corvin János egyre nagyobb szerepet kapott a király környezetében. Mátyás alighanem a telki királyi vadaskertbe is magával vihette, és együtt pihentek meg a solymári várban. Különböző nehézségekkel kellett megmagyarázni azt a megkülönböztetett vágyódást, amelyet később Corvin János e tájék iránt tanúsított. Hiteles dokumentum nem maradt róla, így csak elképzelhetjük, milyen változások mehettek végbe hajdan abban a bizonyos gyermeklételekben. Hogyan próbálhatta előbb felfogni, hogy ő ugyan a király fia, de nem királyfi. Tulajdonképp senki földjére született, nem tartozik sem ide, sem oda. Már fogantatásakor súlyos hibát követett el. El nem fogadják, csupán megtűrik. Sorsa az örök bizonytalanság.

Aztán egyre sűrűbben láthatja apját, a nagy királyt, aki immár nagyobb szeretettel és bizalommal fordul felé. Egyszer csak kiderül, hogy ő mégis királyfi és apja azon munkálkodik, hogy megörökölje a trónt. Ezt a változást sem lehetett könnyű feldolgozni és már Mátyás életében jól kivehető volt, hogy sokan és nagyon elszántan mesterkednek azért, hogy a királyi akarat ne teljesüljön. Az apa és fia új, meghittebb kapcsolatáról Bécs ostroma és bevétele kapcsán maradtak fenn feljegyzések. Egy elkóborolt kócska ágyúgolyó annak a vezéri sátonak tetejét ütötte át az egyik éjszakán, amelyben Mátyás és fia hált együtt és aludta az igazak álmát. És amikor Bécs városa hosszú ellenállás után végre meghódolt, a diadalmenetet tartó Mátyás jobbán a fia lovagolt.

Buda és Visegrád mellett Bécs lett a királyi udvar tartózkodási helye. Mátyásnak ekkor már csak öt esztendő jutott arra, hogy igyekezzon nagyratörő tervét megvalósítani. Ahogy telt múlt az idő, egyre sürgetőbb lett a cselekvés. Mátyás nagyon határozott volt és szemtől szembe senki nem mert neki ellentmondani. A legszívesebben még életében megrendezte volna utódának koronázási ünnepségét, de ez oly mértékben szembe ment a hazai szokásokkal, hogy lemondott erről a tervéről. Kivette viszont a hűségesküt a fia számára mindenkitől, aki a hatalom közelében volt. Mindenekelőtt az összes várispántól, a különböző méltóságok viselőitől, köztük azokat is, akiket alacsonyabb sorból ő emelt fel maga mellé: Kinizsi, Báthory, Szapolyai s a többiek mind letették a hűségesküt, miként a főpapok is. Mátyás kiengedte a visegrádi fogságból a Corvin Jánost erősen pártoló kalocsai érseket, aki Beatrix mesterkedése miatt kószolta meg a rabság keserű kenyerét.

Beatrix immár nemcsak az anyát, a gyermekét is gyűlölte. A kis fattyú az idő múlásával riválisa lett, mert Beatrix férje elhunyt után királynőként kívánt uralkodni. Nem volt hajlandó tudomásul venni, hogy efféle megoldásnak nyomát sem lehet találni a magyar uralkodók tekintélyes listáján. Volt egy pont, ahol Beatrix úgy érezte, sikerrel akadályozhatja Mátyás szándékának megvalósítását, János trónra segítését. A terv megvalósításának fontos részlete volt, hogy a fiúnak királyi házból való feleséget kell szerezni.

A tárgyalások sikerrel haladtak. Beatrix hiába próbálta megghiúsítani a tervezett frigyet. A Mátyás udvarában élő itáliaiak igen jó véleményeket alkottak és adtak János hercegről, így Milánóból nemhogy elleneztek volna, de inkább sürgették, hogy a megállapodás után a valóságban is elhálják ezt az előnyösnek tűnő házasságot. János megkapta a miniatűr festményt, azonnal beleszeretett a szép Blanka Mária királykisasszonyba. Ő szerette édesapját, és nem a koronázásról, hanem a Blankával való nászról álmodott...

IV. rész: A király halála

Mátyás ötven esztendőskorára beteg, öreg emberré lett. Testét a lappangó vizenyők, csontjait a csúz pusztította. Már lépni is alig tudott, nem hatalmát fitogtatva ült hordszékbe, de mert rá kényszerült még a rövid utakhoz is erre a segítségre. Mégis elszánta magát, hogy Budáról Bécsbe megyen, pontosabban hogy Bécsbe vigyék. Ennek az utazásnak pedig az volt az oka, hogy ott készítették elő és tartották a Corvin János herceg tizennyolcadik születésnapjára rendezett ünnepségeket. A király döntött így és azt is elárulta hogy fontos tanácskozással készül, melyen szándékát megismerteti.

János herceg kiválóan megállta helyét a tiszteletére rendezett ünnepségeken, és testi hibája, sántasága ellenére apjának ifjú korában adott példáját követve kitűnően szerepelt lovagi játékokon. A király jól viselte a hosszú utazás terhet, a fia ünneplése pedig láthatólag jó hatással volt rá, állapotában érezhető javulás következett be. Ezért volt egyszerre várt is, és váratlan is a hirtelen bekövetkezett halála. És mint a jeles személyiségek halálakor gyakorta feltámad a gyanú, hogy valakik segítették az illető túlvilágra távozását, ugyan így volt ez Mátyás esetében is.

Három elképzelés kapott lábra: az egyik szerint lassú méreggel küldték a sírba; mások szerint Beatrix az utolsó napon fűgével kínálta a királyt, aki észre is vette a gyümölcs szokatlan ízét, de már késő volt. Megint mások összekötötték a két módszert, mondván hogy Bécsbe utazván elakadt a szokásos mérgezés, ezért jött a fűge...

Egy szörnyű gyanú is megfogalmazódott, miszerint a beteg királyt meggyilkolták, méghozzá úgy, hogy tettüket eltitkolva vékony, hosszú tört szúrtak fel a végbelébe. Jó lenne megvizsgálni a nagy király testének maradványait, csontjaiból talán következtetni lehetne, mi történt ötszáz évvel ezelőtt. Csakhogy Székesfehérvárt elfoglalván a török hódítók kiforgatták és úgy összekeverték a csontokat, hogy azokat az utolsó ítéletig senki szétválogatni nem tudja. Ráadásul a "hálás" utókor jó ideig egy, a város szennyvizével elöntött közös sírban tárolta a maradványokat. A család számára kiválasztott temetkezési helyen, Gyulafehérváron Hunyadi János kőkoporsóját is kifosztották a várost feldúló ellenségek, úgy szétszórván a csontokat, hogy mutatóban sem hagytak meg egy darabkát.

Mátyás halálakor a székesfehérvári dóm, az ország belsejében fekvő királyi temetkezési hely még biztonságosnak tűnt. Ide vitték hát a testet, de nem a legrövidebb úton: Bécsből két hajó úszott le a Dunán. Az egyik a testet vitte, hogy Esztergom és az olyannyira kedvelt Visegrád után Buda lakói is elbúcsúzhassanak a nagy királytól. A másik hajó a gyász kíséretet vitte. A gyász kíséretet, de nem a gyászolókat... Mert ekkor már mindenki azt fontolgatta, tervezgette, hogyan húzhatja a legnagyobb hasznot a tragikus eseményből.

Beatrixot nagyon elfárasztotta a hajóút, mert úgy határozott, lemond a további kíséretéről, és nem vesz részt a székesfehérvári temetésen. Menjen csak a fattyú, amíg a temetéssel van elfoglalva, addig sem lábatlankodik a jövőről szóló tanácskozáson. Milyen nyomorúságos figura volt, amikor apja halálakor őhöz fordult, eléje borulva az ő térdeit fogta át. Nem lát a szerencsétlen a gyásztól, és ez így jó, így hasznos.

Corvin János őszintén gyászolt, és a bánat miatt nem is volt eléggé elővigyázatos. Nem vette észre, hogy az utódlás ügyében neki van ugyan a legnagyobb esélye, de még nem dőlt el semmi. Az udvari emberek azt latolgatták, mi a számukra a legkedvezőbb. És az erőviszonyok napról napra változtak. Nagy játszma kezdődött régi és új szereplőkkel. A régi mondás végére kérdőjel került. Meghalt a király, éljen a király? De vajon ki lesz az?

Aki a budapesti Bakáts téren lakik, az biztos, hogy tudja: ez a tér tulajdonképp Bakócz Tamás emlékéét őrzi. Fraknói Vilmos jeles történelemtudós csak egy, a tizenkilencedik század végén megjelentetett tanulmányában mutatta ki, hogy az általa használt nevek közül a Bakócz volt az atyai örökség. Ezt tudomásul véve a korábbi tér- és utcaelnevezéseket nem változtatták meg. De ki volt ez az emlékének megőrzésére méltó történelmi személyiség? A köztudatban az őrződött meg, hogy Bakócz Tamás esztergomi hercegprímás állt a legközelebb ahhoz, hogy Rómában pápává válasszák, majd ő hirdetett a törökök ellen keresztes hadjáratot, és választotta annak vezérévé Dózsa Györgyöt.

Bakócz Tamás érdekesebb sorsú egyéniség volt annál, hogy ennyivel beérjük. Születésének csak a helye bizonyos. Apja jobbagy volt, és alighanem a kerékgyártó mesterséget folytatta. Őt fia közül nemcsak Tamás választotta az egyházi szolgálatot; útját Beatrix bátyja egyengette, aki Janus Pannoniustól örökölte meg a nagy jövedelemmel járó titeli prepostságot. Krakóban lett a filozófia doktora, de megfordult a bonni, firenzei, bécsi és páduai egyetemen is. Művelt volt, világlátott, akit erős karriervágy hajtott. Egyházi és világi sikerekre egyaránt vágyott.

Amíg Mátyás élt, alávetette magát az erősebb egyéniségnek. A cseh hadjárat alkalmából szorongatott helyzetben oly okos tanácsot adott a királynak, hogy Mátyás két alkalommal a törökök ellen küzdve is magával vitte. A király halálakor már a legnagyobb egyházi javadalommal bíró egri érsek és a kancellária befolyásos helyettes főnöke volt. Aztán Beatrix rokonával, a gyerekként esztergomi prímássá lett Estei Hippolitál cserélve ő lett bíborosként az új Esztergomban, és a kancellárián is megszerezte a főhatalmat. Később a háta mögött már második királyként emlegették, és II. Ulászló halála után tagja lett a tíz esztendő II. Lajos mellett ténylegesen hatalmat gyakorló, háromtagú kormányzótanácsnak is.

Bakócz csupán egy-két évvel lehetett fiatalabb, mint Mátyás, de több mint három évtizeddel élte túl a nagy királyt. Szembefordulva annak végakaratóval, a kezdet kezdetétől megátalkodottan ellenezte, hogy Corvin János foglalja el a trónt. Honnan ez az ellenszenv? Ellenszenv?! Inkább vulkán módjára kitörő, és az évek múltán sem csillapodó gyűlölet. Bakócz már a gyász nehéz óráiban Beatrix mellé állott. Legyen királynő, ha ez a vágya. Aztán mikor a nápolyi asszony Ulászló feleségeként kettesben kívánta elfoglalni a trónt, Bakócz ennek az előkészítését is vállalta. Amikor pedig úgy találta, hogy számára előnyösebb lenne, ha a lusta, gyenge akarató Ulászlót egyedül koronáztatná meg, hajlandó volt egy szégyenletes színjáték eljátszására is. Beatrix óhaját teljesítve oltár előtt összeadta őt Ulászlóval, s közben a szertartásban tudatosan olyan hibát ejtett, amelynek felfedésével érvénytelenné tehatték a házasság szentségének kiszolgáltatását.

Hogy mi volt ez a hiba? Furcsa módon az eseményről szóló beszámolókat ezt szemérmesen elhallgatják. De nem érték be ennyivel. Az igen kimondása után Ulászlónak oly sürgős elfoglaltsága támadt, hogy nem maradt ideje a házasság elhálására, ez pedig szintén elegendő volt az érvénytelenítésre. Ahogyan múlt az idő, Corvin János a legesélyesebb trónutódból egyre hátrébb sodródott. De vajon miért maradt eredménytelen az a gondos előkészítő munka, amelyet Mátyás igyekezett gondosan elvégezni? Valamit kihagyott a számításból: ő azt hitte, hogy fiát az ország leggazdagabb emberévé tette, hiszen csaknem száz vár és várbirtok mellett még mintegy háromszáz településen voltak tetemes nagyságú ingatlanjai - voltak birtokai, amelyeket sosem látott. Csakhogy ezt a vagyont Mátyás hódító hadjáratai és építkezései, udvarának pompája miatt túlterhelte adósságokkal. Persze a királynak kölcsönözni az álmoskönyv szerint célszerű befektetés - az utódtól aztán nemcsak az adósságot érdemes behajtani, hanem jó azt meg is tetézni, ameddig csak lehet...

A Budában lakást Corvin János egyre veszélyesebbnek érezte, félt, hogy az utódlásért folyó küzdelemben nemcsak a koronát, de életét is elveszítheti. Nemcsak Bakócz vált hatalmas ellenségévé: egyre jobban körül kellett néznie, ha híveket akart találni.

V. rész: A csontmezei csata

Mátyás nagy pompával berendezett budai királyi palotájában egy idő múltán két egymással vetélkedő királyi udvartartás működött. A feszültség egyre inkább növekedett, míg végül fegyveres összecsapásra is sor került. Hivatalosan Corvin János volt atyja örököse, de Beatrix, az özvegy királyné - kiszemelt kérésével, Ulászlóval - meg tudta nyerni, maga mögé tudta állítani a méltóságot viselő urak és udvari emberek többségét. Amikor elterjedt a hír, hogy Ulászló tekintélyes zsoldos hadsereggel érkezik Prágából, János herceg jobbnak látta, ha biztonságosabb helyet talál magának.

De hová, merre menjen? Hová forduljon? Maradék hívei közül a pécsi Csáktornyai Ernuszt Zsigmond pécsi püspök volt az egyik legtekintélyesebb. Janus Pannoniusnak eme - a krónikák által testesnek és hatalomvágyónak leírt - utóda ajánlotta fel az oltalmat János herceg számára, hogy biztonságosan, kedvezőbb helyzetben folytathassa tárgyalásait.

Nem óhajtottak üres kézzel elindulni: a királyi jogos örökségből a palota kincseinek javát társzekerekre rakták. Vinni akarták egyebek közt Mátyás európai hírű ezüst étkészletét, a legértékesebb kódexeket, valamint a Corvin János birtokában lévő Szent Koronát is. Egy szekerre pedig a legfontosabb okiratok kerültek.

Ilyen poggyással azonban nem lehetett feltűnés nélkül távozni. Hamarosan nyomukban volt az üldözők csapata, amelyet Mátyás oly sok megbecsülést kapott hadvezére, a molnárlegényből zászlósúrrá emelt Kinizsi Pál és Bátor István vezetett. A harcosok pedig a nevezetes fekete sereg maradványából kerültek ki.

(Talán nem szenved kárt a történet menete, ha teszünk egy kis kitérőt. Engem gyerekként, de később is foglalkoztatott, hogy Kinizsi hogyan tudta Mátyás számára malomkövön tálni a friss vizet, a másik nagy erejű vitéz, Toldi Miklós pedig hogyan vághatott ugyancsak egy malomkővet az őt bősztítő legények közé. Sok fejtörés után a kulcsot Arany János Magyarok szinfóniája című költeménye adta meg. A vers elmondja, hogy az Itáliából jött Gellért püspök a körötte szolgáló Walter sváb pap utazása közben megszállva furcsa zajokra ébred. Kiderítik, hogy követ forgatván, a kézi malomban úzi boruját az unalomnak, és énekelget egy szolgáléány. Kinizsi és Toldi tehát alighanem ilyen, a vízi- vagy szélmalomok köveinél jóval kisebb kővel hajtotta végre attrakcióját.)

A Mátyás által magasba emelt Kinizsi és a sok kiváltsággal gyarapított Bátor István nem áallotta üldözőbe venni jötevőjük fiát, akinek királylyá választására ők is felesküdték. A menekülőket hamar utol is érték, valahol Buda közelében, és lezajlott volna már Corvin javainak elrablása is, ha a ravasz Csáktornyai Ernuszt Zsigmond nem tesz javaslatot arra, hogy tárgyaljanak. Értett hozzá, hogy elhúzza a megbeszéléseket, így a társzekerek és kísérik egy egész nap előnyre tettek szert! Amire Kinizsiék utolérték volna őket, sikerült átjutniuk a Sárvíz hídján és maguk után felgyújtották a hidat. Így már megközelítve a pécsi püspök által birtokolt területet, kezdték biztonságban érezni magukat. Am Kinizsi a lakosok rokonszenvét bírta, ezért, és a közelben gázlót mutattak nekik, így folytatódott az üldözés.

Dunaföldvár határában van a Csonthegy és Csontmező. Nevét valami régebbi, keményebb összecsapás vagy természeti katasztrófa maradványai alapján kaphatta. A csontmezei csatát csak az emlékezet őrizte meg imigyen, nem volt az igazi csata: az áldozatok száma nem haladta meg a negyvenet. Az üldözők gyors győzelmet arattak, és őket igazából amúgy is a zsákmány érdekelte. Sem elfogni, sem megölni nem akarták a menekülőket. Nem óhajtották Corvin János halálát vagy foglyul ejtését sem, csak a társzekerek rakományát kívánták megszerezni.

Az egyik szekéren voltak az okiratok, ezekre azonban nem volt szükségük, ezért felgyújtották és szétszórták a mezőn a rakományt. Corvin János számára persze ez is nagy veszteség volt, mert hiteles okmányok híján még jobban szorongathatták apjától megöröklött hitelezői, üzletfelei.

A csata után János herceg meglepő döntést hozott. A menekített holmi közt volt a magyar korona, amelynek szakrális és államjogi szerepe ekkorra már nagyra növekedett. Legutóbb Mátyás szerezte vissza hosszú évek tárgyalásai után, nagy váltságdíjjal, előnytelen utódlási szerződéssel a koronát, amelynek ünnepélyes fejretétele nélkül nem is volt igazi király a király. Most viszont Corvin János minden kényszer nélkül úgy határozott, hogy vigyék a koronát őrzési helyére, Visegrádra. Utólag is nagyon nehezen magyarázható döntés volt tőle.

VI. rész: Alkuk és megalkuvások

A csontmezei csetepatében kifosztott ifjú Corvin János számára újabb kudarcot jelentett, hogy támogatója, Csáktornyai Ernuszt Zsigmond pécsi püspök, aki kövér teste miatt csepp híján belehalt a menekülésbe, a segítségnyújtásért védenca vagyonából önkényesen varakkal, birtokokkal kárpótolta magát, és hamarosan a Habsburgok trónigényének támogatójává vált.

A Péterváradra menekült János herceg nem sokáig maradt számkivettségben, mert a tőle sokkalta agresszívabb, veszedelmesebb trónkövetelők miatt Ulászló számára is sürgőssé vált a megegyezés Mátyás fiával, az ország legvagyonosabb főúrával. Életbe lépett egy, már korábban körvonalazódott megegyezés, mely szerint Corvin János nemcsak elismeri, de támogatja is Ulászló magyar királlyá választását, másrésztől viszont rendelkezhet öröklött hatalmas magánvagyonával, és hogy ő se maradjon korona nélkül, ő lehet a horvátok királya. Más kérdés, hogy ezt csak lehetőségként kapta, ami megbukott a horvát arisztokraták ellenállásán...

Volt az alkudozásnak még egy kényes pontja. Ulászló nem átalotta azt is kezdeményezni, hogy János herceg önként járuljon hozzá a képviselők által megkötött, de el nem hált házasság megsemmisítéséhez Blanka Mária milánói hercegnővel. Könnyű szívvel megtehetné, hiszen státusza megváltoztatása miatt a milánói uralkodóház tagjai mindenképp el fogják érni a házasságrvényesítését. Ulászló úgy gondolta, hogy Blanka Mária hercegnő alkalmas feleség lenne az ő számára. Ebben a tervezettségben az sem zavarta, hogy egyrészt volt egy még érvényes, korábbi házassága, és a Bakócz tanácsai szerint Beatrix özvegy királynővel történt esküvés törvénytelenége sem tisztázódott.

Az ifjú Corvin János, aki más ügyekben oly könnyen meggyőzhető, elbolondítható volt, ez esetben megmakacsolta magát. Még mindig szerelmes volt a festett arcképbe, amelyet nagy valószínűséggel az akkoriban Milánóban tartózkodó Leonardo da Vinci készített (történelmünk sajnos nem úgy alakult, hogy a kép sorsát ismerhetnénk). Blanka Mária azonban így sem maradt sokáig pártában. Nem csinált rossz cserét, mert császárnő lett belőle. Ulászló pedig a francia királyi családból talált később új asszonyt.

Corvin János tehát visszatérhetett Budára, s akkor a solymári várat is felkereshette, ha ehhez támadt kedve. De ez időben mással volt elfoglalva. Az ő kiiktatásával Ulászlónak még további két trónkövetelőt kellett semlegesítenie. Frigyes császár, és Miksa, a fia nem érte be azzal, hogy a Mátyás által elfoglalt Bécs városa, a nagy király halálával, harc nélkül az ölükbe hullott. Érvényesíteni kívánták azt a szerződést, hogy ha Mátyás utód nélkül távozna az élők sorából, ők öröklik a magyar trónt. Elfoglalták Pozsonyt, Sopront, Kőszeget, sőt átmenetileg Veszprém és Székesfehérvár is birtokukba került, de végül a hadjárat helyett megegyezéssel ért véget a próbálkozás.

Váratlanul - mondhatni meghökkentően - jelentkezett Ulászló testvére, Albert Kázmér herceg is, aki a korabeliek véleménye szerint nemcsak legalább olyan férfiszépség volt, mint Ulászló, de a hadvezéri és államférfi erényeket illetően jóval fölötte is állt testvérének. (Talán jobban jártunk volna, ha kettejük közül ő nyeri el a magyar trónt.) Albert Kázmér sereggel kelt át a Kárpátokon, és már Kassát is elfoglalta, az előre küldött felderítői pedig Rákos mezején bukkantak fel. Hívei őneki is támadtak, Kinizsi Pál például hozzá csatlakozott.

Corvin János Ulászló pártján szállt táborba. A testvérharcot végül is sikerült elkerülni. A megegyezés szerint Albert Kázmér beérte a lengyel és cseh királlyal, Ulászló országa pedig a Kárpátok karéján belül kezdődött. Így véglegesen szertefoszlott Mátyás álma a hatalmas, erős birodalomról, amely sikerrel állíthatja meg a török terjeszkedést.

A később tunyaságáról nevezetes, "ökör Ulászlóként" emlegetett új uralkodó ez időben még feltehetőleg Bakóczék tanácsai szerint az ügyes diplomáciai húzások sorozatát hajtotta végre, és sikerült elérnie, hogy

a székesfehérvári koronázásra rendezett körülmények között kerüljön sor. Corvin János - hűsége jutalmául - fontos szerepet kapott a koronázási ünnepségen: őt érte az a nagy megtiszteltetés, hogy a székesfehérvári székesegyházban az oltár elé vihette a koronát, hogy az ott Ulászló fejét ékesítse...

Gondoljunk bele: abban a templomban, ahol akkor még háborítatlanul nyugodott nemcsak Szent István király, Szent Imre herceg, akit Corvin János példaképének tekintett, jeles magyar királyok, de még az ő édesapja, Mátyás is, aki oly nagyon szorgalmazta törvényesített fia utódlását.

És most János herceg sántikálva vitte a koronát - azt a koronát, amelynek ő is jogos örökösének érezhette magát. Nem dicsőséget hozó, de mélységesen megalázó volt számára a helyzet, amikor nemcsak jelképesen, de a vesszőfutással felérő vonulás után kiadta kezéből a hatalom jelképét. Vajon hogyan lehet, és hogyan kell ezután élni?

VII. rész: A siker íze

Az ifjú Corvin János előtt előbb tehát megnyílni látszott, de azután hamar be is zárult az az út, hogy származását törvényesítve nemcsak magánvagyonát és adósságait, de a királyi trónt is öröklő Mátyástól, és folytatója lehet a félbemaradt életmű tovább építésének. A nagy csalódás idején, amikor közreműködésével másnak fejére került a Szent Istvántól öröklött korona, ebben a krízishelyzetben azzal vigasztalódhatott, hogy van számára másik életút is, hiszen nevelője, Szilágyi Erzsébet jól eszébe véshette, hogy ő nemcsak Mátyás fia, de Hunyadi János unokája is, aki nem volt ugyan király, de az országot szolgálva, védelmezve nagyobb becsületet és maradandóbb hírnevet szerzett sok uralkodóénál.

Amikor a végső alkut megkötötték, Corvin János megpróbálta elérni, hogy az erdélyi vajda hivatalát kapja meg. Am Ulászlót alighanem Bakóczék figyelmeztették: ne örökölhessen meg a herceg öregapjának, Hunyadi Jánosnak hivatalát. Erdélyben népszerű ember ő; csináljanak belőle inkább horvát bánt, ott aztán keresheti a rokonokat, barátokat!

Így is lett. A koronázás után Corvin János elindult, hogy pénz, sereg és támogatás nélkül átvegye hivatalát ezen a török veszélyeztette területen. Tudnunk kell: a horvátok nem voltak meghódított népek, ők csatlakoztak. Megvolt a maguk államszervezete és arisztokráciája is. Az egyik legtekintélyesebb família a Frangepánoké volt.

Nekünk, akik évszázadok távlatából tekintünk vissza az akkor történetekre a Frangepán név hallatán más későbbi események is az eszünkbe jutnak, amelyek a magyar és horvát további sorsközösségünkre utalnak. Egy magyar összeesküvés részeseként hurcolták vérpadra Zrínyit és Frangepánt. Az egyik, Zrínyi Péter, a magyar történelem legnagyobb hősnőjének, Munkács vára védelmezőjének, II. Rákóczi Ferenc anyjának édesapja volt. Társa a vérpadon Zrínyi Ilona nagybátyja volt. Igen, Zrínyi Ilonát Frangepán familiából származó anya szülte. Gondolom, hogy amikor a közös múltunkba visszatekintgetünk, nem akadhatunk meg mindig Jellasicsnál...

A Frangepánok hírneve és tekintélye ez időkből jócskán túlnőtt Horvátország határán. Nemcsak Velence előkelőségei közt tartották őket számon, de ápolták a rokonságot Milánó királyi családjával is. Frangepán Bernardin, Modrus grófja a família legtekintélyesebb tagja erősen ellenezte, hogy Corvin János életfogytig horvát bán lehessen. János hercegnek tehát meg kellett nyernie Bernardin gróf jóindulatát.

Corvin János modrusi látogatásaiban nem várt fordulat következett be. A horvát arisztokratának nemcsak derék fiait voltak, de négy leánygyermek is. Közülük a második, Beatrix, alighanem Mátyás új feleségének tiszteletére kapta ezt a nevet és egy ideig a királynő környezetében nevelődve tanulta az úrnőhöz illő viselkedést. A királyi udvarban a fiatalok láthatták, talán ismerhették egymást, de az ifjú herceg akkor egy képbe, egy álomképbe volt szerelmes.

Mostanra már eljött az ideje, hogy a nagy ábrándot egy valóságos érzelem váltsa fel. Több mint félezer év távlatából, hiteles dokumentumok híján nehéz lenne bizonyosat állítani, de úgy tűnik, hogy szerelmi házasság kötődött, és saját vejét már Frangepán Bernardin is szívesebben elfogadta örökös horvát bánnak.

Az 1496 márciusában megkötött házasság meghívottjai egyben egy kisebbfajta összeesküvés részesei is voltak, mert akkorára már kiderült, hogy Dobzse Ulászló megválasztása nem volt szerencsés döntés.

Corvin János viszont ahelyett, hogy a mozgalom élére állt volna, ifjú feleségével elvonult a volt fejedelmi városba, az Urna folyócska völgyében lévő Bihácsra. Nem érte be a mézeshetekkel, próbálta nem tudomásul venni a világból érkezett híreket, mintha más dolga sem lenne, minthogy a házasságkötésük után kilenc hónapra megszületett, Szilágyi Erzsébet keresztnevét öröklő leánykájuk bölcsőjét ringassa.

Átmenetileg csöndesebb évek voltak ezek. Murad szultán az újabb hódítások helyett a birodalma belső rendjét kívánta megszilárdítani. Nagy hadjáratok helyett helyi csatározások folytak, Corvin János, ha kellett, komoly anyagi áldozatot is vállalt, jól helytállt, Hunyadi János unokájaként viselkedett és így is tartották számon.

1500-ban, a második évezred derekán felébredni látszott a keresztény Európa. A pápa és a velencei köztársaság komolya anyagi felajánlást tett, de a közös fellépés végül elmaradt. A császár, mivel saját tartományait nem érezte közvetlenül veszélyeztetve, kitért az akcióban való részvétel elől. Pedig ennek a harcnak minden valószínűség szerint Corvin János lett volna az egyik központi figurája.

VIII. rész: Egy különös zarándoklat

A múltó évek hamar bebizonyították, hogy a királyválasztók rossz vásárt csináltak, amikor Mátyás utódjául Beatrix és még inkább Bakócz Tamás fondorlatainak teret engedve a lehetséges jelöltek közül a gyenge akaratú, tunya Dobzse Ulászlót választották meg. Teljesíteni kellett volna a nagy király végakarátát s nem kellett volna oly nagyon ragaszkodni ahhoz, hogy az utód hitvesi ágyban lássa meg a napvilágot.

Corvin János rangja szerint csak horvát bán volt, de mire betöltötte harmincadik életévét, már Európa-szerte ismert személyiségként tartották számon. Nem is lehetett ez másként, hiszen a fenyegető török veszedelem ráirányította a figyelmet Mátyás fiára, és még inkább Hunyadi János unokájára, aki maga is az oszmán előrenyomulás megakadályozásának első vonalába került.

János herceg életében egy jól előkészített esemény további fellendülést ígért. Nem tudhatni miért, mikor határozta el a lorettói zarándoklatot. Talán a fiacskája születésekor, aki a legtehetségesebb Frangepán sógort megbecsülve, a Kristóf keresztnevet kapta. Tény, hogy Corvin János úgy határozott, zarándoklatra indul, s felkeresi a lorettói kegyhelyet. Nevezetes volt Loreto, hiszen az angyalok a szentföldet elfoglaló hitetlenek elől a gyermek Jézus, názáreti lakóhelyét ide menekítették, lévén a születés barlangját nem hozhatták el. Nem lehessen tudni, hogy a házat egyben repítették-e át a Földközi tenger felett vagy téglánként hozták az angyali seregek, de átjött és méltóságteljes bazilika épült föléje, immár emberi szorgalommal.

A zarándoklat célja tehát kegyes volt, de a zarándokok csapatát furcsa módon állították össze, mivel abban nem volt egyetlen öreg, egyetlen nő, egyetlen meggyógyulni vágyó csonka, beteg ember. Elgondolkodtató, hogy éppen száz délceg vitéz kíséri el János herceget. A vállalt utat becsülettel teljesítette, mivel Velence nagyjából útba esett, menet is jövet is megálltak ebben a városban. És a kortársak emlékezete szerint, az akkor nagyhatalomnak számító lagúnák városában főleg visszafelé, Corvin János fejedelmeknek kijáró fogadtatásban, megbecsülésben részesült.

Érkezésekor ünnepélyes volt a köszöntés a város kapujában, majd az előkelő vendéget a Canale Grandén lévő palotában szállásolták el. A további út egy részének megtételéhez pedig hajót kaptak. De ez igazi ünnepek visszafelé jövetelkor következtek be. Egy krónikás évkönyveiben is megörökítette a történeteket. Ezek szerint Corvin János bíbor öltönyben találkozott a dózséval és a nagytanács tagjaival. Alighanem nagyon komoly tárgyalásokra is sor kerülhetett, mert János herceg visszatérőben nem hazafelé tartott, hanem Budára sietett. Joggal azt hihette, hogy elérkezett életének egy szerencsésebb, sok sikert hozó szakaszához.

IX. rész: A történet vége

Amikor Corvin János hadba szállt, hogy a reá bízott területet a török támadás ellen megvédje, nem sejtette, hogy ez az akció kudarcot hoz és végzetes lesz számára. Csupán a hívei áldozatkészségének köszönhetően kerülte el a fogságba esését, már pedig azt Szilágyi Mihály példájából tudhatta, hogy az vagy a kivégzést, vagy a Héttoronyban való örökös fogságot jelentené. Végül is sikerült megszabadulnia, de a bujkálás közben mocsárláz támadta meg szervezetét, és ez végzett vele.

János herceg tudta, hogy nincs menekvés. Ő maga intézkedett úgy, hogy az általa támogatott pálos rendi szerzetesek kolostortemplomának kriptájában lepihen. Ez lett aztán sírhelye öt éves fiacskájának, az alig öt éves Kristófnak, s fejeződött be így szomorúan a Hunyadi-Corvin ház rövid, dicsőséges története.

Csalódásra ad okot Corvin János élettörténete? Pályája elmarad a nagy elődökétől. Így igaz. Csakhogy ő mindössze harmincnégy esztendő volt, amikor karrierjét a végzet így csúfan derékba törte. Gondoljuk el, tudnánk-e Hunyadi János nevét, ha a török elleni összecsapásokban - amikor nem egyszer ő húzta a rövidebbet - a küzdőtéren marad, vagy török fogságba esik?

Corvin János nemcsak a balul sikerült Dózsa-féle parasztlázadássá lett kereszties hadjáratot érthette volna meg, de a mohácsi csatában is ott lehetett volna a helye. De egy lett ő a nagyra hivatott utódok Szent Imre herceg által elkezdett sorában. A nagy ember korán elhunyt utóda mindig megmozgatja az írók és az olvasók fantáziáját. Elég, ha Napóleon fiára, vagy a mi Petőfink Zoltánjára gondolunk.

Így Corvin János is fel-fel bukkan a magyar irodalomban. Szerencsére neki egy igazi hűséges krónikása is fennmaradt. A Révai Lexikon is megemlékezik Schönherr Gyulának, a Magyar Nemzeti Múzeum levéltár őrének 1894-ben megjelent munkájáról, amelynek címe szerényen csupán ennyi, Hunyadi Corvin János 1473-1504. Ő mindent összeszedett erről a korán eltávozott Hunyadiutódról. Egyértelműen rokonszenves a portré, amelyet megrajzol. Kár, hogy nem állt mellé a szerencse, az a bizonyos sors bona, amelyet később Zrínyi Miklós, a költő emleget.

A Hunyadi család története históriánk legszívhezszólbóbb és legmegrázóbb lapjain olvasható. Mátyás az Árpád ház utáni egyetlen igazi nemzeti királyunk, a magyar városok és falvak egész sorában patrónusként származtatott helyi hős is. És ebben Solymár sem kivétel. Corvin János, akinek Mátyás szándéka szerint folytatni kellett volna atyja művét, már árnyékban maradt.

A krónikás levéltári őr kiemeli, hogy Solymár különösen kedves birtoka volt Corvin Jánosnak, amelyet soha, nagy szorultságában sem adott zálogba. Járhatott itt atyjával, és később, amikor Budára jött, egyedül is. Illő hát, hogy mi is szeretettel emlékezzünk róla.